

Risale-i Nur'u okuma metodu, yine Risale-i Nur'da

Risale-i Nur'un, kendisiyle ilgili 'en doğru ve sağlıklı okuma metodunu', yine kendi içinde barındırdığını söyleyebiliriz. Evet, "Risale-i Nur'un hocası Risale-i Nur'dur." (Sözler, Konferans) Bu prensip, onun kendisini izah etmesiyle ilgili olduğu kadar, "okuma metodu" için de geçerli bir ölçüdür.

"Risale-i Nur'u okuma metodu" deyince de, bu konuyu "şahsî okuma" ve "umuma ders olarak okuma" şeklinde iki ana kategoride ele almak mümkün.

Biz bu yazımızda daha ziyade, işin "şahsî okumaya" bakan vechesini ele almaya çalışacağız. Bunun için de öncelikle, Risale-i Nur'un nasıl bir eser veya ne tür bir ilim olduğuna değinmek yerinde olacaktır.

Bediüzzaman Hazretleri, Barla Lâhikası'ndaki bir mektubunda (214. mektub), ilmin iki türlü olduğu ifade eder:

Bir ilim vardır ki, bir defa tahsil edilse yeter. Onu tekrar tekrar ders almaya ihtiyaç yoktur. Bu daha ziyade, "maddî ilimler"dir.

Diğer ilim ise, insanın 'ekmek, hava ve su' gibi her vakit muhtaç olduğu bir ilimdir. Buna da "manevî ilim" veya "marifetullah ilmi" diyebiliriz. Bediüzzaman Hazretleri mezkûr mektupta bunu "ulûm-u imaniye" (iman ilimleri) olarak ifade etmiştir. Meselâ "Bugün havayı teneffüs etmeyelim!" veya "Bir kaç gün su ve gıda almayalım" deme lüksümüz olmadığı gibi, bu 'iman ilmi'yle ilgili olarak da "Bugün onu tahsil etmeyelim" dememiz sağlıklı bir durum olmayacaktır. Bediüzzaman, Risale-i Nur'un bu ikinci ilim türünden olduğunu ifade eder. Bu sebeple, onu her vakit okumaya ve ondan istifade etmeye muhtacız.

Bunu biraz daha açacak olursak:

Risale-i Nur'daki iman-Kur'ân hakikatleri "akıl, kalp ve ruh" gibi manevî gıdaya her zaman muhtaç olan duygularımıza hitap etmektedir. Nasıl ki gıdasız kaldığımızda veya sağlıklı beslenemediğimizde vücudumuzda maddî hastalıklar baş gösterir; aynen öyle de manevî gıdamızı alamadığımızda veya mânen sağlıklı beslendiğimizde bir takım 'manevî hastalıklar'la karşı karşıya kalırız.

İşte "Risale-i Nur'u düzenli okumak" bunun için önemlidir.

Ondaki hakikatler, "manevî yaralarımıza / hastalıklarımıza devâlar hükmünde"dir. Her gün ilâç alması tıbben zorunlu

olan bir insanın bunu ihmal etmesi nasıl bir takım olumsuz sonuçları doğuruyorsa; manevî hastalıklarına ilâç hükmündeki Risale-i Nur eserlerini günlük okumayı ihmal eden kişi de manevî anlamda bazı sıkıntılar yaşayacaktır. Onun için Risale-i Nur'u tanıdıktan sonra onu "dem ve damarlarına işleyecek derecede" hergün sayfalarca okumayı alışkanlık haline getiren, Nur'un sadık talebesi Zübeyir Gündüzalp "Okuyamamaktan kork!" demiştir. Ve yine onun "Risale-i Nur'u günlük 10 sayfa okuyan kendini kurtarır, 15 sayfa okuyan gayrete gelir, 20 sayfa okuyan hizmet eder" şeklinde verdiği ölçü de manidardır. Demek ki okuma oranı arttıkça, istifade de o ölçüde artıyor.

Tabii "Risale-i Nur'u okuma şekli veya ona muhatap olma tarzı" da önemli bir husustur.

Yazının başında işaret ettiğimiz gibi, Risale-i Nur başka eserlere veya ilimlere benzemiyor. Onun için zaten Bediüzzaman da Risale-i Nur'u 'gazete' gibi değil, 'dikkat, teennî ve tefekkür'le okumamızı tavsiye ediyor. Risale-i Nur'un "gıda ve taam hükmündeki hakikatleri"nde sadece aklın değil, insanın her bir duygusunun hissesinin olduğunu ifade ediyor. Bediüzzaman'ın Risale-i Nur okumayla ilgili dikkat çektiği bir diğer önemli husus ise, Risale-i Nur'u "anlayarak ve kabul ederek

okumak"tır. Bununla ilgili olarak da şu dikkat çekici ifadede bulunuyor:

"Bir sene bu Risaleleri ve bu dersleri anlayarak ve kabul ederek okuyan, bu zamanın mühim, hakikatli bir âlimi olabilir." (Yirmi Birinci Lem'a, İhlâs Risalesi)

Dikkat edilirse, burada öne çıkan husus, "anlayarak ve kabul ederek okumak"tır. Anlamak daha ziyade akılla; kabul etmek ise kalple, gönülle ilgili bir husustur. O halde Risalelerden hakkıyla istifade edilmek isteniyorsa, onu hem hakkıyla "anlamaya" çalışmak, hem de "kabul ederek okumak" en doğru yöntem olacaktır.

Anlayarak okumaktan maksadın ne olduğu açıktır: Hakikatleri aklen tefekkür etmek, meseleler arasında bağlantılar kurarak muhakemesini yapmaktır.

Kabul ederek okumak ise, daha ziyade kalple ilgili bir husustur. Bediüzzaman'ın "Yazılan Sözler tasavvur değil tasdiktir; teslim değil, imandır; marifet değil, şehadettir, şuhuddur..." demesi bununla ilgili olsa gerek. Yani Risale-i Nur'daki hakikatler 'kuru bir bilgi / mâlumat' değil, 'teslim olunması ve iman edilmesi gereken marifetullah dersleri'dir.

İşte Risale-i Nur'a bu şekildeki doğru bir yöneliş, kişilerin dünyasında -zaman zaman içine düşülen bir tehlike olarak- onu "salt bir malûmat kitabı" olarak algılanmaktan kurtarır; Risalelerin "okundukça iman halleri telkin eden" hem bir "kitab-ı fikir", hem bir "kitab-ı zikir", hem bir "kitab-ı marifet", hem bir "kitab-ı duâ", hem bir "kitab-ı emir ve davet" gibi hususiyetlerinin de canlılık kazanmasına vesile olacaktır.

HÜLÂSA:

Risale-i Nur, kendisiyle ilgili 'en doğru ve sağlıklı okuma metodunu' da, yine kendi içinde barındırmaktadır. Bununla ilgili ölçüleri Risale-i Nur Külliyyatı'nın satır aralarında bulmak mümkündür. Biz bu yazımızda, kendi zaviyemizden önemli gördüklerimizi sizlerle paylaşmış olduk. Gayret bizden, tevfik Allah'tan. (Genç Yorum, Ekim - 2014 İsmail Tezer)